

" ...

I- İPTAL İSTEMİNİN GEREKÇESİ :

Dava dilekçesinin gerekçe bölümünde aynen şöyle denilmektedir:

"Bilindiği üzere; 3595 sayılı 1990 Mali Yılı Bütçe Kanununun bir kısım hükümlerinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle ve iptali istemiyle Yüce Mahkemeniz nezdinde Grubumuzca dava açılmış ve Yüce Mahkeme de iptalini talep ettiğimiz bir çok hükümlerle ilgili iptal kararı vermiştir.

Bu davada iptal talebimizin ana gerekçesi; Bütçe Kanununa, "Bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamayacağı" ilkesi idi.

Bu konu, Yüce Mahkemenin vermiş olduğu kararla daha da açıklığa kavuşmuştur. Buna karşılık iktidar Yüce Mahkemenin bu kararını ve bu karara esas olan gerekçeleri yok sayarak; 1991 Mali Yılı Bütçe Kanununa da bütçe ile ilgisi olmayan bir çok hükümleri koymuştur.

1990 Mali Yılı Bütçe Kanununun bir kısım maddelerinin iptaline ilişkin dilekçemizde iptal gerekçesi olarak şu hususları sunmuştuk:

"Bilindiği üzere, bütçe toplumsal yaşama işlerlik kazandıran, ona yön veren ve adeta yaşamın anahtarını oluşturan, son derece ciddi ve önemli işlevleri olan bir konudur.

En ilkel devlet sistemlerinde bile, bütçe düzenlemesi yadsınamaz bir nitelik taşımaktadır.

Böylesine önemli olan bütçe konusunun kendine özgü kuralları ve kendine özgü anlayışı, kendine özgü hukuku vardır.

Bütçe hukukunda ve bütçe tekniğinde, bütçe kanunlarına, bütçe ile ilgili olmayan hiç bir konu monte edilemez. Hele hele diğer yasalarla düzenlenmesi gereken hususlar bütçe yasası ile düzenlenemeyeceği gibi, bütçe yasası ile herhangi bir yasaya ek yapılamaz ve yasalarda değişiklik yapılamaz.

Bu ilke, bütçe tekniği ve bütçe hukukunda son derece önemli bir ilke olarak yer almaktadır. Bu nedenle de, Anayasalarda yer alan hükümler haline gelmiştir.

... Anayasanın 161 nci maddesinin son fıkrası; "bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiç bir hüküm konulamaz" demektedir.

Esasen, bütçe hukukuna ve bütçe tekniğine göre; bütçe kanunlarına bütçe ile ilgili hükümler dışında hiç bir hüküm konulamaz. Mevcut kanunların hükümlerine açıkça veya dolaylı olarak değiştiren veya kaldıran hükümler konulamaz.

Görüldüğü gibi, bütçe ile ilgili bu ana ilke, Anayasamızın 161 nci maddesi ile, bir anayasal hüküm haline dönüştürülmüştür.

Bir başka şekilde ifade edecek olursak; Anayasanın bu hükmü, sunduğumuz bütçe hukuku ilkelerinin anayasal düzeyde bir teyidini teşkil etmektedir,

Nitekim, Anayasanın 161 nci maddesinin gerekçe bölümünde bu husus açıkça belirtilmekte ve; "bütçe kanunlarına bütçe dışı hüküm konulmaması, mevcut kanunların hükümlerini açıkça ve dolaylı değiştiren veya kaldıran hükümler getirilmemesi ilkelerine anayasal kuvvet ve hüküm tanınmıştır." denilmektedir."

Yukarıda da sunulduğu gibi, Yüce Mahkeme bu başvurmuz üzerine; 1990 Mali Yılı Bütçe Kanununun bir çok hükümlerini iptal etmişti. Yüce Mahkemenin konuya ilişkin 28.6.1990 gün ve E.1990/6, K.1990/17 sayılı kararlarında şu hususlara yer vermektedir:

"1927 yılında yürürlüğe konulan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun 6. maddesindeki, bütçe, devletin ve ona bağlı kamu kuruluşlarının yıllık gelir ve giderlerinin tutarını gösteren ve bunların uygulanmasıyla yerine getirilmesine izin veren bir yasadır tanımı, Anayasa'nın 161. maddesindeki devletin ve KİT'ler dışındaki kamu tüzelkişilerinin harcamalarına olanak veren düzenleme yapısıyla doğrulanmakta, Anayasanın 162. maddesinin bütçenin görüşülmesine ilişkin yöntemi, 163. maddesinin de bütçelerde değişiklik yapılabilme esaslarını özellikle belirtmesi, Bütçe Yasasının özelliğinden kaynaklanmaktadır. Öğretide, hukuksal niteliği konusundaki değişik görüşlere karşı, bütçenin üzerinde birleşilen ve öbür yasalardan ayrılan özelliği, gelir toplamaya ve gider yapmaya olur veren, kendine özgü yasalaşma yöntemi bulunan, yükümlülüklerin kapsam ve sınırıyla dayanaklarını içeren bir yasa oluşudur. Ekonomik, sosyal ve akçalı dengeleri sağlamaya elverişli biçimde kaynak dağılımını düzenlediği savunulan bütçe, ilişkin olduğu yıl için geçerlidir. Anayasanın 161. maddesinin gerekçesinde de belirtildiği gibi bütçe yasaları öbür yasalardan ayrıdır. Bu anayasal ilkenin gereği olarak bir yasa kuralı nasıl aynı nitelikte bir yasa kuralıyla değiştirilebilirse bütçe yasaları da aynı biçimde hazırlanmış ve kabul edilmiş bir bütçe yasası değişikliğiyle yapılabilir ve bunun doğal sonucu olarak bir yasa kuralı bütçe yasası ile ya da bir bütçe yasası genel anlamda bir yasa kuralıyla değiştirilip kaldırılamaz. Bütçenin uygulanmasıyla ilgili, uygulamayı kolaylaştırıcı ve yasa konusu olabilecek bir kuralı kapsamaması koşuluyla açıklayıcı nitelikte hükümler olarak anlaşılması gereken "bütçe ile ilgili hükümler" deyişi de bir zorunluluğu göstermektedir.

Bir yasa kuralının bütçeden harcamayı ya da bütçeye gelir sağlamayı gerektirir nitelikte bulunması, mutlaka biçimde "bütçe ile ilgili hükümlerden" sayılmasına yetmez. Her yasada değişik türde gidere neden olabilecek kurallar bulunabilir. Böyle kuralların bulunmasıyla örneğin eğitim, savunma, sağlık, yargı, tarım, ulaşım ve benzeri kamu hizmeti alanlarına ilişkin yasalar ve özellikle vergi yasaları "bütçeyle ilgili hükümler" kabul edilirse, bu konulardaki devlet hizmetlerinin yeniden kurulması, bir vergi yükünün getirilmesi, bu konularda yürürlükteki yasaların değiştirilip kaldırılması için bütçe yasalarına hükümler koymak yolunda gidilebilir. Oysa bu tür yasa düzenlemeleri, bütçenin yapılması ve uygulanması yöntemiyle ilişkisi bulunmayan, yasakoyucunun başka amaçla ve bütçeninkinden tümüyle değişik yöntemle gerçekleştirmesi gereken yasama işlemleridir. "Bütçe ile ilgili hüküm" sözlerine dayanarak, gider ya da gelirle ilgili bir konuyu olağan bir yasa yerine bütçe yasasıyla düzenlemek ve yürürlükteki bir yasanın gelir ya da gidere ilişkin kurallarını bütçe yasası ile değiştirmek yönündeki uygulamalar Anayasanın 88. maddesinin ikinci fıkrasını ve 89. maddesini bu tür yasalar bakımından işlemez duruma düşürür ve özelliği nedeniyle yalnızca bütçelere ilişkin olan 162. maddeye Anayasakoyucunun amacına aykırı bir genişlik ve genellik getirdiği gibi 163. maddenin uygulanmasını olanaksız kılar. Anayasanın 161. maddesinin amaç ve ereği, bütçe yasalarında, bütçe kavramı dışındaki konulara yer vermemek, böylece bütçe yasalarını ilgisiz kurallardan uzak tutmak kendi yapısı içinde bütünleştirmektir.

... Daha önce, bütçeyle ilgili hükümler kavramını, salt akçalı hükümler olarak değil, bütçenin uygulamasıyla ilgili, uygulamayı tamamlayıcı ve kolaylaştırıcı ya da yasa konusu olabilecek yeni bir kural niteliğinde olmamak koşuluyla açıklayıcı kurallar olarak almanın uygun düşeceği belirtilmişti. Anayasa Mahkemesinin birçok kararında yinelenip vurgulanan ve bağlayıcılığı olan bu yargının aksine, bütçe yasasıyla, yasaların gelirle, giderle ya da bütçe yasalarının hazırlanması ve uygulanmasıyla doğrudan veya dolaylı ilgili bulunan kuralların değiştirilmesi yolundaki uygulama, bu nitelikteki yasa lar bakımından Anayasanın 87. ve 89. maddelerini işlemez duruma sokar. Başlıca ereği, bütçe yasalarını yapısına aykırı yabancı kurallardan ayıklamak ve bir sıkı düzene bağlayarak yalnızca bütçeye ilişkin konuları içermesini sağlamak olan Anayasanın 161. maddesi, öbür yasa kurallarına açık engeldir.

... Daha önce de belirtildiği gibi, Anayasanın 87. maddesi "Kanun koymak; değiştirmek ve kaldırmak" işi ile "bütçe ve kesinhesap tasarısını görüşüp kabul etmek" işini ayrı nitelikte işlevler saydığından değişik biçimde belirlemek ve adlandırmak yolunu seçmiştir. Nitekim bu alanlardan birincisini 88., 89., maddelerde, diğerini ise 161., 162. ve 164. maddelerinde düzenlemiştir. Bu nedenle, bütçe yasalarını öteki yasalardan ayrı tutan Anayasa ilkesi karşısında, bir yasa kuralının ancak aynı nitelikte bir başka yasa kuralı ile değiştirilebilmesi ya da kaldırılabilmesi gerekir. Ters bir uygulamanın Anayasanın 88. ve 89. maddelerini işlemez duruma getireceği açıktır.

... Bütçe Yasasının 60. maddesinin (b) fıkrasıyla 1989 yılında işlevini tamamlayan bu hükme, yeniden uygulanacağı öngörülerek, hayatiyet kazandırılmaktadır. Bütçe yasalarıyla, yürürlükteki yasa kuralları değiştirilemez, kaldırılamaz ve yeni kurallar konulamaz. Kurumlar Vergisi Yasasına yeni bir kural ekleme niteliğindeki (b) fıkrası Anayasanın 161. maddesine aykırılık oluşturmaktadır.

... Oysa, kararın önceki bölümlerinde yinelenerek değinildiği üzere, bütçe yasalarına ancak bütçenin uygulanmasına ilişkin açıklayıcı kurallar konulabilir. Bütçenin uygulanmasına ilişkin bir kural da olsa, yürürlükteki yasaları doğrudan kaldıramaz ve yasa konusu olacak hususları içmez. Başka yasalarla yapılması gereken düzenlemeleri, üstelik geriye dönük biçimde, kapsayan ve bütçeyle ilgili hüküm niteliği taşıyan (c) fıkrası da Anayasanın 161. maddesine aykırıdır."

Bütün bunları özetleyerek sunacak olursak :

- Bütçe Kanununa bütçe ile ilgili hükümler dışında hiç bir hüküm konulamaz.

- Bütçe Kanunu, gelir toplamaya ve gider yapmaya olur veren bir kanundur.

- Bütçe Kanunu, kendine özgü yasalaşma yöntemi bulunan bir kanundur. Bir yasa kuralı nasıl aynı nitelikte bir yasa kuralı ile değiştirilebilirse, bütçe yasaları da aynı biçimde hazırlanmış ve kabul edilmiş bir bütçe yasası değişikliği ile yapılabilir ve bunun doğal sonucu olarak bir yasa kuralı bütçe yasası ile ya da bir bütçe yasası genel anlamda bir yasa kuralı değiştirilip kaldırılamaz.

- Bütçe Yasası ile herhangi bir yasa hükmü kaldırılamaz. Bütçe yasası ile, kanunla düzenlenmesi gereken konular düzenlenemez.

- Bütçe kanunu ilgili yıl için geçerlidir.

Esas Sayısı : 1991/8
Karar Sayısı : 1992/5

İşte 1991 yılı Bütçe Kanununun aşağıda sunduğumuz tüm hükümleri dilekçemizde ve Yüce Mahkemenin kararlarında belirlenen ve yukarıda özetle sunduğumuz ilkelere tümüyle aykırı bir biçimde düzenlenerek bütçe yasasına alınmıştır.

Bu nedenle, tüm bu hükümler Anayasanın 161. maddesine aykırıdır. Bu gerekçe ile tüm bu hükümlerin iptaline karar verilmesini talep etmek zorunluluğu doğmuştur.

Aşağıda sunduğumuz ve iptal edilmelerini talep ettiğimiz hükümler yalnızca bütçeye ilişkin ve yukarıda sunduğumuz Anayasa hükmüne aykırılık teşkil etmemekte, Anayasanın daha birçok hükümlerine de aykırılık oluşturmaktadır.

Ancak, Yüce Mahkeme "konu bütçe ile sınırlı"dır, düşüncesiyle bu aykırılıkları incelememektedir. Bu nedenle, Yüce Mahkemenin bu görüşüne uyarak bu hükümlerin Anayasanın diğer maddelerine aykırılıklarını buraya ayrıca sunmuyoruz.

Şimdi, Anayasanın bütçe ile ilgili maddesine aykırı olarak bu bütçe kanununa alınmış hükümleri ayrı ayrı belirleyelim:

1- Yasanın 4 ncü maddesinin (b) ve (c) fıkraları ile yine aynı yasanın 66 ncı maddesinin (d) ve (e) fıkraları :

"b) Giderlerinin yarısından fazlası Hazine yardımları ile karşılanan ve katma bütçeli idare durumunda bulunmayan özel kanunlarla kurulmuş kamu kuruluşlarının hizmet programlarını yılı içinde düzenlemeye ve bunlar için harcamalar ve istihdam esasları yönünden, gerekli standartları tespiti ve sınırlamaları koymaya,

c) Genel bütçeli dairelerle, katma bütçeli idarelerin Türkiye Elektrik Kurumu ile büyükşehir belediyelerinin elektrik, su ve havagazı işletmelerine olan borçlarının ödenmesine ilişkin esas ve usulleri tespiti, gerektiğinde adı geçen idarelere yapılacak ödemeleri gerçekleştirmek maksadıyla, ilgili kuruluşun borç tertibine ya da bu amaçla yeniden açılacak tertibe aktarma bulunmaya,

Yetkilidir.

Maliye ve Gümrük Bakanı bu maddede yazılı alacakların tahsili ve belediyelere ödenmesini gerçekleştirmek üzere ilgili daire ve idarelerin bütçesinde bu maksatla yer alan ödeneklerden yeterli miktarda kesinti yaparak Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesine aktarmada bulunabilir.

Bu madde hükmü özel idareler, belediyeler, döner sermayeli kuruluşlar ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri hakkında da uygulanır.

d) 2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Kanunun 4.12.1985 tarih ve 3239 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesi uyarınca belediyelere ve il özel idarelerine genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak payların hesaplanmasında ve dağıtımında; aynı Kanunun 3239 sayılı Kanunun 131 inci maddesi ile değişik geçici 3 üncü maddesinde 1986 yılı için tespit edilen nispetlerin uygulanmasına 1991 yılında da devam olunur.

e) 2.2.1981 tarih ve 2380 sayılı Belediyeler ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun "Payların Hesaplanması ve Dağıtımı" başlıklı

Esas Sayısı : 1991/8
Karar Sayısı : 1992/5

değişik 1 inci maddesinin dağıtımına ilişkin esasları 1991 yılında uygulanmaz. Bunun yerine söz konusu madde uyarınca 1991 yılında ayrılacak payların belediyelere dağıtımı, belediyelerin nüfusları, kalkınmışlık dereceleri, mali kaynakları ve turistik durumları göz önünde bulundurularak İçişleri, Maliye ve Gümrük ve Bayındırlık ve İskan Bakanlıklarınca birlikte tespit edilecek ve Başbakanlıkça uygun görülecek esas ve usuller çerçevesinde yapılır." denilmektedir.

Görüldüğü gibi bu hükümler, Yüce Mahkemenin E. 1990/6, K. 1990/17 sayılı ve 28.6.1990 günlü kararı ile iptal edilen 1990 Mali Yılı Bütçe Kanununun 16 ve 17 nci maddelerine benzer hükümlerdir.

Bu hükümlerle 2380 sayılı Yasanın belli maddeleri askıya alınırken, askıya alınan hükümler yerine başkaca hükümlerin uygulanmasını öngörmektedir. Ayrıca, bu hükümler 6183 sayılı Yasa ile 3030 sayılı Yasayı, İcra İflas Yasasını, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Yasası ile 277 sayılı Yasayı ve 1580 sayılı Yasayı ve birçok mevzuatı doğrudan doğruya veya dolaylı bir biçimde ilgilendiren ve bu yasalarla düzenlenmesi gereken konuları düzenlemekte ve bu yasaların ilgili hükümlerinde değişiklik yapmaktadır.

Yukarıdan beri sunulan nedenler karşısında yasanın yukarıya alınan maddelerinin Bütçe Yasası ile düzenlenmiş olması Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

2- Yasanın "Vergi Bağışıklığı" Başlığını Taşıyan 10 ncu Maddesi :

Yasanın bu maddesi incelendiğinde görülmektedir ki, bu maddenin tüm hükümleri vergi, resim ve harç istisnaları getirmektedir.

Bu hükümler vergi yasalarıyla getirilen hükümlerin yerine bir yıl için uygulanacak istisnai hükümleri oluşturmaktadır. Maddenin son fıkrasında Maliye ve Gümrük Bakanına kanunla düzenlenebilecek yetkiler vermektedir.

Açıkça görülmektedir ki, Yasanın 10 ncu maddesi tümüyle vergi kanunlarının konusudur.

Bu düzenlemeler Bütçe Kanunu ile yapılamaz.

Bu nedenle, bu madde Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

3- Yasanın "Resmi Taşıtlara Ait Hükümler" Başlığını Taşıyan 12 nci Maddesi :

Bu madde hükümleri de kanunla düzenlenmesi gereken konuları içermektedir. Bu konuların çoğunlukla taşıt kanunu ile düzenlenmesi gerekir.

Bu nedenle, Yasanın 12 nci maddesi hükümleri de Bütçe Kanunu ile düzenlenemeyecek konuları kapsadığından Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

4- Yasanın "Remo ve Savunma Sanayii Destekleme Fonu" Başlığını Taşıyan 24 nci Maddesi :

Esas Sayısı : 1991/8
Karar Sayısı : 1992/5

Yasanın a) fıkrası bir kısım yasa hükümlerinin sürelerinin uzatılmasına ilişkin olduğu gibi, maddenin e) fıkrası ise açıkça görülmektedir ki; kanunla düzenlenmesi gereken konuları içermektedir.

Bu nedenle, maddenin (a) ve (e) fıkraları Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

5- Yasanın "Döner Sermaye Gelirleri" Başlığını Taşıyan 30 ncu Maddesi :

Bu madde ancak kanunla düzenlenebilecek olan bir konuyu hüküm altına almaktadır.

Bu nedenle Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

6- Yasanın "NATO hesabı ve Akaryakıt Fiyatı İstikrar Fonunun

Gelir Fazlaları ile Fonlardan Bütçeye Gelir Kaydı" Başlığını Taşıyan 31 nci Maddesi :

Bu maddenin her üç fıkrası da ancak kanunla düzenlenebilecek konuları kapsamaktadır.

Kanunla kurulan fonlarda biriken paraların, ilgili kanunlara göre kullanılması gerekir. Oysa, bu madde hükümleri fonlarda biriken paraları doğrudan bütçeye aktarmaya olanak sağlamaktadır.

Bu nedenle, bu madde Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

7- Yasanın "Devlet Borçları"na ilişkin "Birinci Bölümünde" Yer Alan 33, 34, 35, 36 ve 37, 38 ve 39 ncu Maddeleri :

Bu maddeler genelde devlet borçlarının yönetimine ilişkin konularını düzenlemektedir. Bu nedenle, ancak bir kanunla düzenlenebilecek konulardır. Bunların, Bütçe Kanunu konusu olmadığı açıkça görülmektedir.

Bu nedenle Anayasanın 161 nci maddesine aykırılık teşkil etmektedirler. İptal edilmeleri gerekir.

8- Yasanın "Hazine Bonoları ve Avans İşlemleri" Başlığını Taşıyan 40 ncı Maddesi :

Bu maddenin son fıkrası, vergi ve resim istisnası getirmekte olduğundan ancak vergi kanunları ile düzenlenebilecek konuyu içerdiği gibi, maddenin diğer bölümleri de yine bir kanun konusunu kapsamaktadır. Bu konuların Bütçe ile doğrudan bir ilişkileri bulunmamaktadır.

Bu nedenle, bu madde Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

9- Yasanın "Kamu Personeline İlişkin Hükümler" Kısımının "BİRİNCİ BÖLÜMÜNDE" Yer Alan "Özlük Hakları" Kısımındaki 47, 48, 49 ve 50 nci Maddeleri ile "İstihdam Esasları" Bölümündeki 51, 52 ve 53 ncü Maddeleri Anayasanın 128 nci maddesi uyarınca kanunla düzenlenmesi konuları içermektedir.

Esas Sayısı : 1991/8
Karar Sayısı : 1992/5

Bu nedenle, bu maddelerin Bütçe Kanununda yer almaları Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

10- Yasanın "Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun Payı" Başlığını Taşıyan 58 nci Maddesi : Görüldüğü gibi, bu madde 3093 Sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda değişiklik yapmaktadır.

Böyle bir hüküm Bütçe Kanunu ile düzenlenemez.

Bu nedenle, bu madde Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

11- Yasanın "Uygulanmayacak Hükümler" Başlığını Taşıyan 66 ncı Maddesi :

Maddenin, başlığından ve kapsamından açıkça anlaşıldığı gibi bu maddenin tüm hükümleri belli yasaların, belli hükümlerinin uygulanmamasını öngörmekte ve bir kısım yasa hükümlerini de değiştirmektedir.

Herhangi bir şekilde bir başka yoruma gerek olmadan denebilir ki, bu maddenin düzenlediği konular ancak yasalarla düzenlenebilecek konulardır.

Bu nedenle, Yasanın 66 ncı maddesinin tüm hükümleri Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. Bu nedenle iptali gerekir.

12- Yasanın "Yatırım Harcamaları" Başlığını Taşıyan 9 ncu Maddesinin; c) fıkrasındaki "Mahalli hizmet niteliği taşıyan işler, bu fıkra da belirtilen esaslar çerçevesinde program ve proje safhasında da valinin yetki ve sorumluluğuna devredilebilir." diyen hükmü ile "Emniyet Genel Müdürlüğü, yeniden teşkilatlanması ile ilgili kanunu düzenleme yapıncaya kadar, yılı programına dahil yatırımlarının gerçekleştirilmesi ile ilgili işlemlerden gerekli gördüklerini Bayındırlık ve İskan Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla, bizzat yapmaya yetkilidir." diyen d) fıkrası da Anayasanın 161 nci maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Zira, c) fıkrasındaki hüküm mahalli nitelik taşıyan işlerin mahalli idareler yetki ve sorumluluğundan alınarak valinin yetki ve sorumluluğuna terketmeyi öngörmektedir.

Bu durum, tümüyle Anayasanın diğer birçok hükümlerine, yerinden yönetim anlayışına aykırı olduğu gibi ancak kanunla düzenlenebilecek bir konuyu oluşturmaktadır.

Yine, maddenin sunulan d) fıkrasında "kanuni düzenleme yapıncaya kadar" sözcüğünde açıkça göstermektedir ki, bu fıkra ile yapılan düzenleme ancak bir kanunla düzenlenmesi gereken konuyu kapsamaktadır.

Tüm bu durumlar karşısında maddenin c) fıkrasında belirtilen hüküm ile d) fıkrası Anayasanın 161 nci maddesine aykırıdır. İptali gerekir.""